

ساعت امتحان: ۱۰/۰۰ صبح
 وقت امتحان: ۷۰ دقیقه
 تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۰۳/۲۰
 تعداد برگ سؤال: ۲ برگ

ش صندلی(ش داوطلب): دبیرستان هاتف (دوره دوم)
 نام و نام خانوادگی: پایه: دهم
 سؤال امتحان درس: علوم فنون نام دبیر: جناب آقای پیرو
 نوبت امتحانی: خرداد ماه رشته: انسانی
 سال تحصیلی: ۰۱-۰۲

بارم														
۰,۵	جاهای خالی را با واژه های مناسب پر کنید:	۱												
۰,۵	متن از دید ترکیبات و قواعد دستوری، کاربرد های دستور تاریخی در سطح قلمرو.....بررسی می شود.	۲												
۰,۵	قدیم ترین طبقه بندی انواع ادبی در..... صورت گرفته است.	۳												
۰,۵	اساسی ترین عامل پیدایی شعر..... است.	۴												
۰,۵	به دو کلمه هم جنس و همسان..... می گویند.													
۱	واژه (گل اندام) را یک بار با حذف همزه و بار دیگر بدون حذف همزه تقطیع کنید و زیر هر هجا علامت آن را بنویسید:	۵												
	الف) با حذف همزه: (ب) بدون حذف همزه:													
۰,۷۵	سجع را تعریف کنید و یک فایده آن را بنویسید:	۶												
۱	قافیه درونی یا ذوقافیتین در کدام بیت دیده می شود؟ الف) ای از مکارم تو شده در جهان خبر افکنده از سیاست تو آسمان سپر ب) گلزار و باغ عالمی، چشم و چراغ عالمی هم درد و داغ عالمی، چون پا نهم اندر جفا	۷												
۱	درستی یا نادرستی جمله های زیر را بنویسید: الف) بلاغت به معنای روشنی، درستی کلمه و کلام است. ب) قالب عمده شعر سبک خراسانی قصیده است. ج) فراوانی ترکیبات نو از ویژگی های زبانی سبک عراقی می باشد. د) نا همسانی دو واژه در تعداد حروف را جناس ناهمسان اختلافی گویند.	۸												
۱	هریک از توضیحات ستون الف) را به گزینه مربوط به آن در ستون ب) وصل کنید. (یک مورد در ستون ب اضافی است.)	۹												
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>الف</th> <th>ب</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱) کشف الاسرار و عده الابرار</td> <td>محمد بن جریر</td> </tr> <tr> <td>۲) تاریخ الرسل و الملوک</td> <td>محمد بن منور</td> </tr> <tr> <td>۳) ترجمه تفسیر طبری</td> <td>ابوالفضل میبدی</td> </tr> <tr> <td>۴) کلیله و دمنه</td> <td>نصرالله منشی</td> </tr> <tr> <td></td> <td>ابوعلی بلعمی</td> </tr> </tbody> </table>	الف	ب	۱) کشف الاسرار و عده الابرار	محمد بن جریر	۲) تاریخ الرسل و الملوک	محمد بن منور	۳) ترجمه تفسیر طبری	ابوالفضل میبدی	۴) کلیله و دمنه	نصرالله منشی		ابوعلی بلعمی	
الف	ب													
۱) کشف الاسرار و عده الابرار	محمد بن جریر													
۲) تاریخ الرسل و الملوک	محمد بن منور													
۳) ترجمه تفسیر طبری	ابوالفضل میبدی													
۴) کلیله و دمنه	نصرالله منشی													
	ابوعلی بلعمی													
۱	برای هر یک از واژه های زیر، دو واژه هم وزن بنویسید: الف) آبادی: (ب) ساحل:	۱۰												
۱	صامت ها و مصوت های واژه های زیر را بنویسید: الف) سحرگه: (ب) مطربان:	۱۱												
۰,۷۵	در جدول زیر، برای هر یک از واژه های ستون «الف» یک واژه هم قافیه در ستون «ب» وجود دارد، هم قافیه ها را به هم وصل کنید. (توجه: در ستون «ب» یک واژه اضافی است.)	۱۲												
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>الف</th> <th>ب</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>پاییز</td> <td>شدت</td> </tr> </tbody> </table>	الف	ب	پاییز	شدت									
الف	ب													
پاییز	شدت													

		لبریز رفت بخت	سخت شکایت	
۰,۲۵	۱۳	با توجه به تقابل سجع های متوازی در بیت زیر، آرایه.....به وجود آمده است. ای منور به تو نجوم جمال ای مقرر به تو رسوم کمال		
۰,۷۵	۱۴	آیا در بیت زیر، آرایه واژه آرایه (تکرار) در واژگان «خویش» به کار رفته است؟ چرا؟ غم خویش در زندگی خور که خویش به مرده نپردازد از حرص خویش		
۰,۵	۱۵	قاعده قافیه را در هر یک از ابیات زیر بنویسید: الف) من از دست کمانداران ابرو نمی یارم گذر کردن به هر سو ب) آب زیند راه را، هین که نگار می رسد مژده دهید باغ را، بوی بهار می رسد		
۰,۲۵ ۰,۵ ۱ ۱,۵	۱۶	کالبدشکافی شعر سروده زیر را بخوانید و به پرسش های پاسخ دهید: بوی جوی مولیان آید همی یاد یار مهربان آید همی ریگ آموی و درشتی راه او زیر پایم پرنیان آید همی آب جیحون از نشاط روی دوست خنگ ما را تا میان آید همی ای بخارا، شاد باش و دیر زی میر، زی تو شادمان آید همی الف) قالب این سروده را بنویسید: ب) دو قلمرو ادبی در این شعر نشان دهید: ج) در بیت اول، ردیف، واژه های قافیه، حرف یا حروف قافیه و قاعده قافیه را بنویسید: د) خط عروضی بیت آخر را بنویسید، و زیر هر هجا علامت آن را بگذارید:		
۰,۵	۱۷	در کدام یک از ابیات زیر، آرایه موازنه به کار رفته است؟ چرا؟ الف) نظر تا کنی عرض نقل است و می نفس تا کشی، حرف چنگ است و نی ب) به جفایی و قفایی نرود عاشق صادق مژه بر هم نزند، گر بزنی تیغ و سنانش		
۰,۵	۱۸	به کار گیری کدام آرایه ها در بیت زیر، سبب موسیقی در متن و تأثیر گذاری بیشتر می شود؟ کانچنان ماهی نهان شد زیر میغ ای دریغا ای دریغا ای دریغ		
۰,۵ ۰,۵ ۰,۵	۱۹	کالبد شکافی نثر متن زیر را بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید: ای صمدی که از ادراک خلق جدایی، وای احدی که در ذات و صفات، بی همتایی، وای خالق که راهنمایی، وای قادری که خدایی را سزایی. الف) از میان انواع نثر ادبی، این متن در کدام نوع نثر قرار می گیرد؟ ب) یکی از ویژگی های این نثر را بنویسید:		

۰,۵	ج) در این متن، سجع ها را بیابید و نوع هریک را مشخص کنید:	
۰,۵	سجع متوازی: سجع متوازن: سجع مطرف:	
۰,۵	د) ارزش موسیقایی کدام سجع بیشتر است؟	
۰,۷۵	در کدام یک از نمونه های زیر، آرایه «ترصیع» به کار رفته است؟ دلیل خود را بنویسید: الف) مرا پرستید که جز من معبود نیست؛ مرا بخوانید که جز من مجیب نیست. ب) ای کریمی که بخشنده عطایی و ای حکیمی که پوشنده خطایی.	۲۰
۰,۵	هم ریشگی در بیت زیر ، بین چه واژه هایی است؟ اگر تو فارغی از حال دوستان یارا فراغت از تو میسر نمی شود ما را	۲۱
۰,۵	انواع جناس را در ابیات زیر مشخص کنید: الف) من که باشم در آن حرم که صبا پرده دار حریم حرمت اوست ب) هر که گوید کلاغ چون باز است نشوندش که دیده ها باز است	۲۲